

Nieuwsbrief februari 2011

Deze nieuwsbrief wordt digitaal verspreid en verschijnt onregelmatig. In de nieuwsbrief wordt gezocht naar een mix van ontwikkelingen rond zorginnovatie en nieuwtjes over activiteiten van DAZ.

DAZ vergroot graag het bereik van de nieuwsbrief. Wilt u daarom collega's of andere belangstellenden attenderen op het bestaan van deze nieuwsbrief en vragen om zich ook aan te melden via www.anderszorgen.nl?

Lerend vermogen bij dementie

We leren ons hele leven door. Op het moment dat diagnose dementie gesteld wordt, stopt dit leren echt niet van de ene op de andere dag. Sterker nog, uit ervaringen en wetenschappelijk onderzoek blijkt dat het lerend vermogen in alle stadia van dementie aanwezig blijft. Dit leren gaat wel anders dan bij mensen zonder dementie en gaat natuurlijk in latere stadia van het ziektebeeld ook steeds lastiger. Gebruik maken van dit lerend vermogen verbetert de kwaliteit van leven van zowel de dementerende zelf, als van de mensen in diens omgeving (familie en zorgverleners). De toepassing van het lerend vermogen vraagt om een gestructureerde aanpak.

DAZ is bij diverse ontwikkelingen betrokken om de toepassing van het lerend vermogen van mensen met dementie naar een hoger plan te trekken.

Zo verschijnt op 12 mei 2011 het boek **(Op)nieuw geleerd, oud gedaan**. Dit boek gaat helemaal over het lerend vermogen van mensen met dementie en is gericht op familieleden en zorgverleners. Het boek wordt geschreven door Roy Kessels (hoogleraar in Nijmegen), Frans Hoogeveen (lector en psycholoog in Den Haag), Irmgard van Dixhoorn (psychogerontoloog bij een landelijke zorgorganisatie) en Ruud Dirkse (directeur DAZ). Het boek bevat informatie over de werking van de hersenen in relatie tot leren en dementie, alsmede informatie over verschillende vormen van leren. Ook bevat het boek 67 praktijkverhalen, zowel van familieleden als van zorgprofessionals. Het boek is te bestellen via de site www.opnieuwgeleerdoudgedaan.nl.

Ook op 12 mei organiseren DAZ en StudieArena in samenwerking met het Alzheimercentrum Nijmegen en het lectoraat psychogeriatrie van de Haagse Hogeschool een **congres** over het lerend vermogen van mensen met dementie. Dit congres vindt plaats in Amersfoort. Het congres is gericht op vele uiteenlopende zorgprofessionals. Naast enkele plenaire lezingen over het lerend vermogen van mensen met dementie, ondermeer de auteurs van 'Opnieuw geleerd, oud gedaan', is er ook aandacht voor dit onderwerp in internationaal perspectief. Er zijn 7 verschillende workshops rond de thema's. Ook zijn er kleinschalige interactieve sessies waarin de congresgangers samen aan de gang gaan met casuïstiek. Meer informatie en inschrijven www.studiearena.nl.

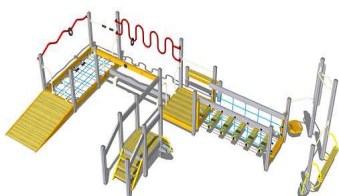
Moderne Zorg op TV

Op dit moment lopen weer nieuwe uitzendingen van Moderne Zorg. Op 6 februari was de eerste uitzending, die via www.modernezorg.tv te bekijken is. In die uitzending ging het ondermeer over een training van de Keerzijde waarin zorgverleners 24 uur in de rol van bewoner worden geplaatst. Deze training is door de Zorggroep Groningen gebruikt als onderdeel van hun

project van Harnas naar zomerjurk. Ook was in deze uitzending aandacht voor het op digitale wijze ontsluiten van zorgprotocollen en het geven van gepersonifieerde informatie door apotheken bij de uitgifte van medicijnen. In de uitzending van zondag 13 februari a.s. is ondermeer aandacht voor een nieuwe manier van tillen in het ziekenhuis; het liggend tillen. Ook bevat deze uitzending een portret van de Stichting Thuiszorg en Maatschappelijk werk Rivierenland (STMR). De uitzending van de 13^e is om **9.55 uur bij RTL7**.

Evaluatie spelenderwijs bewegen door ouderen

Het hiernaast afgebeelde toestel van Yalp staat inmiddels naast 18 zorginstellingen in Nederland voor bewoners, senioren uit de wijk en kinderen. DAZ voert momenteel bij al deze locaties een **evaluatie** uit naar de ervaringen. Hieruit komen ondermeer leerpunten naar voren voor zorginstellingen en gemeenten die dergelijke toestellen in de toekomst willen gaan plaatsen. Dit onderzoek, alsmede een deel van de plaatsingen is mede mogelijk gemaakt dankzij een subsidie van Fonds NutsOhra. Het onderzoeksrapport komt naar verwachting begin maart beschikbaar. Belangstellenden kunnen een pdf hiervan toegestuurd krijgen. Belangstelling? Mail even naar info@anderszorgen.nl.

10.000^e exemplaar verkocht

Van het **boek** *Had ik het maar geweten*, over Moderne Dementiezorg zijn inmiddels meer dan 10.000 exemplaren verkocht. Hiermee is had ik het maar geweten één van de meest verkochte boeken over dementie. *Had ik het maar geweten* is opgebouwd rond 96 praktische tips. De schrijvers, Ruud Dirkse en Caro Petit van DAZ, zijn inmiddels in tientallen Alzheimercafé's geweest om het boek toe te lichten en vragen te beantwoorden. Ook voor de komende maanden zitten nog diverse Alzheimercafé's in de planning. Ook wordt het boek steeds vaker gebruikt in interne trainingen van mantelzorgorganisaties en zorginstellingen. De schrijvers worden ook steeds vaker uitgenodigd door zorginstellingen om een lezing over het boek te verzorgen, soms voor familieleden, vaker voor medewerkers. Enkele casemanagement-/zorgorganisaties geven het boek als inspirerend **naslagwerk** aan alle families waarvoor zij actief zijn, of kopen het boek collectief voor de eigen medewerkers. Zie www.hadikhetmaargeweten.nl.

Quickscan gemeentelijk dementiebeleid

Het aantal mensen met dementie verdubbelt de komende jaren naar 500.000. Voor gemeenten heeft dit grote gevolgen. Het merendeel woont thuis en het percentage thuiswonende mensen met dementie zal ook fors stijgen. In de meeste straten wonen straks meerdere mensen met dementie. Dit betekent nogal wat en vraagt om goede en stevige beleids(uit)voering van gemeenten, rond de WMO maar ook rond tal van andere

beleidsterreinen. Daarom hebben Alzheimer Nederland en DAZ samen een **quickscan gemeentelijk dementiebeleid** ontwikkeld. Bij deze quickscan wordt door interviews, groepsgesprekken en analyse van documenten per gemeente nagegaan wat de krachtige punten van het huidige beleid zijn, maar ook waar de kansen tot verbetering liggen. De quickscan kent 11 aandachtgebieden, 6 binnen de WMO en 5 daarbuiten. Het resultaat van een quickscan is een concreet adviesrapport met praktische aanbevelingen. Het proces van de quickscan is tevens de **quickstart** voor gemeenten om samen met lokale organisaties het dementiebeleid naar een hoger plan te tillen. Het fonds NutsOhra subsidieert deze quickscans door een deel van de kosten voor haar rekening te nemen. Meer informatie over de quickscan staat op www.anderszorgen.nl op de webpagina over dementie. Inmiddels doen de gemeenten Olst-Wijhe, Raalte, Amersfoort, Veenendaal, Overbetuwe en Zoetermeer al mee aan de quickscan. Met vele diverse andere gemeenten vinden oriënterende gesprekken plaats. Bij meerdere van deze gemeenten wordt in de quickscan een koppeling gelegd met het thema buurt- en wijkgericht werken en betere samenwerking tussen zorg- en welzijnsorganisaties. Rond dit project geven wij samen met Alzheimer Nederland een nieuwsbrief uit. Belangstelling, mail ons even: info@anderszorgen.nl.

RVZ advies 'Ruimte voor arbeidsbesparende innovaties in de zorg'

Het onder deze titel uitgebrachte rapport wordt ten volle onderschreven door DAZ. Centrale conclusies in het rapport zijn ondermeer:

- management moet meer lef vertonen rond dit thema en haar eigen verantwoordelijkheid beter nemen
- knelpunten in financiering moeten worden aangepakt

Arbeidsbesparende innovaties zijn noodzakelijk gelet op de toenemende vraag naar langdurende zorg en de krimpende aantallen beschikbare personeelsleden. Zorg moet echt anders georganiseerd worden. DAZ helpt zorgorganisatie graag bij de nodige cultuuromslag. Maar ook om in de eigen organisatie gedragen experimenten op te zetten met innovaties als: nieuwe modellen zorgbedden die meer zelfredzaamheid van de gebruikers stimuleren, het sta-op toilet als alternatief voor de arbeidsintensieve toiletrondes en de negatieve gevolgen van de gewone verhoofde toiletpotten, zorg op afstand, aangepaste kleding voor bewoners, nieuwe modellen til- en manoeuvreerhulpmiddelen en nog veel meer. Belangstelling? Bel of mail ons.

Informatiebank dementieonderzoek

Samen met het Alzheimercentrum van de VU is DAZ uitvoerder van een groot project om praktisch dementieonderzoek toegankelijk te maken voor zorgverleners en familieleden. Heeft u suggesties voor onderzoeken die niet mogen ontbreken in deze

informatiebank, mail die dan naar info@anderszorgen.nl. De informatiebank komt beschikbaar via de website www.moderne-dementiezorg.nl. Projectleidster van dit project is Josine Engels, die sinds enkele weken het team van DAZ is komen versterken.

Moderne-
Dementiezorg

Trainingen Moderne dementiezorg

Afgelopen maanden heeft DAZ **trainingen** voor zorgverleners ontwikkeld rond het thema Moderne Dementiezorg. Onder Moderne Dementiezorg verstaan wij zorg waarbij centraal staat wat mensen met dementie nog wel kunnen. Oftewel zorg waarbij zorgverleners zo min mogelijk handelingen overnemen, maar bewoners/cliënten ondersteunen/begeleiden. Voor veel zorginstellingen is dit een forse omslag in denken en doen. In de trainingen hebben wij ook veel aandacht voor moderne hulpmiddelen en inrichting van (verbijfs)ruimtes. Alles in relatie tot optimale zelfredzaamheid van de mensen met dementie en ontlasting van hun mantelzorgers. Het liefst geven wij de trainingen op maat, in overleg met betrokken zorginstellingen.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van:

DAZ, Orchideestraat 15, 1214 BG Hilversum, 035-6220336

W: www.anderszorgen.nl

E: info@anderszorgen.nl

